

Landbrugets økonomiske robusthed i forhold til grøn omstilling

- Forundersøgelse af behovet for finansiering til bæredygtig udvikling i landbruget

Chefkonsulent Ivan Damgaard, SEGES, Strategi & Vækst

Chefkonsulent Kenneth Kjeldgaard, Fondsmæglerselskabet SEGES Finans & Formue

Hovedkonklusion

Den grønne omstilling vil stille krav om en markant konsolidering i landbruget.

Denne forundersøgelse synliggør landbrugets økonomiske robusthed i forhold til investering i bæredygtig udvikling og indikerer at ca. 12 % af de personligt ejede landbrug i alt og ca. 30 % af de personligt ejede produktions- og virksomhedslandbrug er "røde" og må forventes at stå overfor min. en turnaround i et tæt samarbejde med en finansiell samarbejdspartner eller for de flestes vedkommende en exit-strategi i forbindelse med krav om investering i bæredygtig udvikling.

Sammendrag

Behovet for finansiering af en bæredygtig udvikling i landbruget afhænger i høj grad af det enkelte landbrugs nuværende konsolidering og økonomiske performance. Krav om investering i den bæredygtige udvikling i landbruget vil især ramme økonomiske trængte landbrugsvirksomheder med høj gældsprocent og manglende økonomisk driftsperformance hårdt.

Denne forundersøgelse synliggør via efterfølgende 4 fokusområder, at karakteristika for virksomheder med et skønnet største behov for finansiering begrundet i høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering er:

- Ejerleders alder – unge ejerledere
- Virksomhedslandbrug med nettoomsætning over 5 mio. kr. årligt
- Produktionsgren – de animalske landbrug har mere behov end landbrug med primær planteavl
- Nettoomsætning – virksomheder med høj nettoomsætning.

Forundersøgelse baseret på 4 fokusområder:

1. Landbrugsvirksomhedernes behov for finansiering af den bæredygtige udvikling vurderet ud fra gældsprocent og overskudsgrad efter finansiering.

Med udgangspunkt i de personligt ejede landbrug i Ø90, indikerer denne forundersøgelse:

- At ca. 12 % af de personligt ejede landbrug i alt og ca. 30 % af de personligt ejede produktions- og virksomhedslandbrug, må forventes at stå overfor min. en turnaround i et tæt samarbejde med en finansiell samarbejdspartner eller for de flestes vedkommende en exit-strategi i forbindelse med krav om investering i bæredygtig udvikling.

- At ca. 75 % af de personligt ejede landbrug i alt og ca. 45 % af de personligt ejede produktions- og virksomhedslandbrug, må forventes at være tilstrækkelig økonomisk robuste til at investere i en bæredygtig udvikling af deres landbrugsvirksomhed enten finansieret via egne midler eller via en finansiell samarbejdspartner.
- At den resterende andel af de personligt ejede landbrug har behov for en finansiell samarbejdspartner for at kunne investere i den bæredygtige udvikling.

2. Landbrugsvirksomhedernes behov for finansiering af den bæredygtige udvikling vurderet ud fra de tre landbrugssegmenter.

Med udgangspunkt i de personligt ejede landbrug i Ø90 indikerer denne forundersøgelse:

- Small business landbrug – udgør ca. 74 % af de personligt ejede landbrug.
- Dette landbrugssegment er generelt meget økonomisk robust, hvor under ca. 10 % har høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering.
- Produktionslandbrug – udgør ca. 12 % af de personligt ejede landbrug.
- Dette landbrugssegment er generelt økonomisk robust, men ca. 20 % har høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering.
- Virksomhedslandbrug – udgør ca. 14 % af de personligt ejede landbrug.
- Dette landbrugssegment er generelt udfordret på økonomisk robusthed. Omkring 30 % har høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering.

3. Landbrugsvirksomhedernes behov for finansiering af den bæredygtige udvikling vurderet ud fra ejerleders alder.

Med udgangspunkt i de personligt ejede landbrug i Ø90 indikerer denne forundersøgelse:

- Small business landbrug – udgør ca. 74 % af de personligt ejede landbrug.
- Antallet af ejerledere under 45 år er i alt under 1.500 og ca. 12 % af disse er udfordret på gældsprocent og overskudsgrad efter finansiering.
- Produktionslandbrug – udgør ca. 12 % af de personligt ejede landbrug.
- Antallet af ejerledere under 45 år er i alt under 500 og ca. 25 % af disse er udfordret på gældsprocent og overskudsgrad efter finansiering.
- Virksomhedslandbrug – udgør ca. 14 % af de personligt ejede landbrug.
- Antallet af ejerledere under 45 år er i alt under 800 og over 40 % af disse er udfordret på gældsprocent og overskudsgrad efter finansiering.

4. Landbrugsvirksomhedernes behov for finansiering af den bæredygtige udvikling vurderet ud fra produktionsgren.

Antallet af virksomheder pr. produktionsgren er inddelt efter hovedomsætningen i kroner, mens forundersøgelsen af behovet for finansiering er baseret på personligt ejede landbrug med nettoomsætning over 2 mio. kr. om året – forundersøgelsen indikerer:

- Planteavl – i alt 20.310 landbrugsvirksomheder med primær planteavl i 2020.
Denne produktionsgren er generelt meget økonomisk robust. Omkring 20 % har høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering.
- Køer – i alt 2.207 landbrugsvirksomheder med primært køer i 2020.
Produktionsgrenen har over 40 % med høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering.
- Søer og evt. slagtegrise – i alt 1.142 landbrugsvirksomheder med primært søer og evt. slagtegrise i 2020.
Produktionsgrenen har over 30 % med høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering – dog ca. 15 % i 2019 (høje grisepriser).
- Slagtegrise – i alt 973 landbrugsvirksomheder med primær slagtegrise i 2020.
Produktionsgrenen har over 30 % med høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering – dog 15-20 % i 2019 og 2020 (høje grisepriser).

5. Landbrugsvirksomhedernes behov for finansiering af den bæredygtige udvikling vurderet ud nettoomsætning og produktionsgren.

Antallet af virksomheder pr. produktionsgren er inddelt efter hovedomsætningen i kr., mens forundersøgelsen af behovet for finansiering er baseret på personligt ejede landbrug – forundersøgelsen indikerer:

- At ved nettoomsætning over 2 mio. kr. er andelen af virksomheder der er udfordret af høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering stærkt stigende.
Dog skal nævnes at de høje grisepriser i 2019 konsoliderede såvel produktionsgren søer og evt. slagtegrise og produktionsgren slagtegrise meget markant for især de meget store landbrug med nettoomsætning over 5 mio. kr. årligt.

Baggrund

Folketingets aftale om landbrugets grønne omstilling

Folketingets aftale om reduktion af landbrugets udledning af drivhusgasser med 55-65 % frem mod 2030, samt reduktion af udledningen af kvælstof med 10.800 ton i 2027 vil sammen med krav fra den finansielle sektor medføre krav om investering i en bæredygtig udvikling af dansk landbrug ud over de ca. 3,8 mia. kr., der tilføres via statslige midler til den grønne omstilling af landbrugssektoren – hvor stort et beløb landbruget selv skal investere derudover, er der ikke enighed om pt. ud over, at det er i milliardklassen.

Et bud på prisen for og konsekvenserne af en investering i en bæredygtig udvikling af landbruget:

En reduktion i landbrugets udledning af drivhusgasser på 7 mio. tons CO₂ vil koste danske landmænd 2,9 mia. kr. – det konkluderer AXSELFUTURE (1) i en rapport fra september 2021.

Highlights fra rapporten:

- En investering i størrelsesorden 2,9 mia. kr. vil ramme hårdt i forhold til de landbrugsvirksomheder, der allerede er tynget af høj gæld og/eller manglende økonomisk bundlinje.
- Gruppe af landmænd der allerede er tynget af høj gæld og/eller manglende økonomisk bundlinje udgør mellem 20 og 25 % af landmænd i alt og at krav om en reduktion i udledning af drivhusgasser på de anførte 7 mio. tons CO₂ vil få denne andel af landmænd til at stige til det dobbelte.
- Regeringens udspil, der forudsætter en reduktion i landbrugets udledning af drivhusgasser på 7 mio. tons CO₂ vil få vidtrækkende konsekvenser for både landmænd og erhvervsudvikling i fødevareklyngen, hvis omkostningerne skal overføres på landmændene. De hårdt ramte landmænd har ingen mulighed for at investere i klimarettede tiltag, og den resterende gruppe vil få dårlige muligheder for det.
- Risikoen er, at CO₂-reduktionerne primært opnås ved, at flere danske landbrug nedlukkes. Det vil ikke alene medføre tab for den enkelte landmand, men også for banker og realkreditinstitutter, der har finansieret landmanden. Det hører med til historien, at ca. 20 % af de udestående lån i sektoren allerede er misligholdt - den andel vil stige markant med dette udspil.
- De tre typer landbrug havde samlet set et driftsresultat på 7,7 mia. kr. i gennemsnit over årene 2017-2019. Den samlede regning på 2,9 mia. kr. svarer til 38 % af driftsoverskuddet, hvorfra der bl.a. skal betales løn til ejeren og foretages investeringer.
- Det viser sig også, at det i høj grad er økologerne, der må holde for. En god del af de økologiske planteproducenter og svinebønder, vil således ikke have penge til at betale løn til ejeren eller foretage investeringer, hvis regeringens forslag bliver realiseret.

Hvorfor denne forundersøgelse om behovet for finansiering til den bæredygtige udvikling?

I SEGES-projektet "Bæredygtig finansiering" arbejder vi med afdækning af barrierer, udfordringer og potentialer for landbrugets bæredygtige finansiering, kapitalstrukturmodeller og finansielle samarbejdspartnere, og vores arbejde viser, at krav om investering i bæredygtige udvikling i landbruget især fylder meget og rammer de økonomisk trængte landbrugsvirksomheder med høj gældsprocent og manglende økonomisk driftsperformance hårdt. Men det er også tydeligt i vores arbejde, at mange ejerledere i 50-60-årsalderen ser en udfordring i at finde finansiering til at salgsmodne deres landbrugsvirksomhed op mod et ejerskifte.

Denne forundersøgelse skal indgå i arbejdet med at sikre et overblik og en indsigt i de faktorer der påvirker landmandens og landbrugets behov for bæredygtig finansiering.

Der er landbrug med relativt store økonomiske udfordringer – betegnet som "røde landbrug", udpeget ud fra høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering - som ikke umiddelbart har økonomisk mulighed for at investere eller har svært ved at opnå finansiering til klimareducerende tiltag og bæredygtig udvikling.

En mindre del af disse økonomisk trængte landbrug, der enten er købt for dyrt og/eller på et forkert tidspunkt, men som top-performer på driften målt på virksomhedens afkastningsgrad, har behov for både finansiering til en bæredygtig udvikling og en finansiering med "tålmodig egenkapital", der kan sikre soliditeten. Det vurderes at disse landbrug kan have mulighed for at tiltrække finansiering, f.eks. via business angles, kapitalfonde og crowdfunding, men vigtigt at pointere at en negativ soliditetsgrad er en udfordring og vil f.eks. ikke opfylde betingelserne for at søge crowdfunding igennem www.ingreen.dk.

Materialer og metoder

Forundersøgelse af landbrugets finansiering af den bæredygtige udvikling er baseret på:

- Ø90 data fra 2013-2020, som i 2020 omfatter 31.714 landbrugsvirksomheder, hvoraf 22.377 er personligt ejede landbrugsvirksomheder.

Det skal bemærkes, at Ø90 ikke indeholder alle landbrugsvirksomheder i Danmark, men at Ø90 baserede data alligevel vurderes, at give et godt billede af det samlede landbrug i forhold til at få et overblik på de parametre og det niveau, der behandles i forundersøgelsen.

Det skal videre bemærkes, at forundersøgelsen af gældsprocent og overskudsgrad efter finansiering kun er gennemført på personligt ejede landbrugsvirksomheder. Analyserne af "røde" – "gule" og "grønne" segmenter i landbruget, kan vi umiddelbart trække på personligt ejede landbrug, hvorimod opgaven er meget mere omfattende for selskabsejede landbrug.

Analyserne er trukket via:

- Power BI – Brancheanalyse, udarbejdet november 2021 af Claus Jørgensen, SEGES Digital.
- Strategisk Nøgletalsrapport, SEGES Rapport - Rapporten samler økonomiske resultater for den samlede virksomhed og sammenligner nøgletallene med den samlede branche opdelt på hovedproduktionsgrene.

Denne forundersøgelse fokuserer på og bygger på fire analyseområder:

1. Highlights for landbruget overordnet.

Karakteristika for landbruget, som er vigtige i afdækningen af behovet for finansiering til den grønne omstilling.

2. Forundersøgelse af den økonomiske robusthed i personligt ejede landbrugsvirksomheder.
Den økonomiske robusthed vurderes ud fra henholdsvis gældsprocent og overskudsgrad efter finansiering.
3. Personligt ejede landbrugsvirksomheder, der kan have stort behov for ekstern finansiering til den grønne udvikling.
4. Landbrugsvirksomheder som umiddelbart selv har økonomisk fundament til investering i den grønne omstilling

Analyse

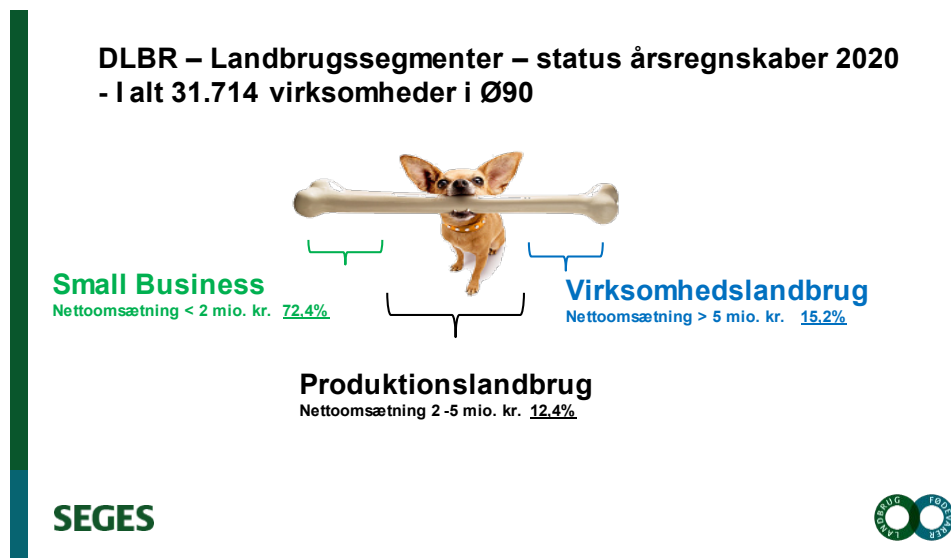
1. Analyse 1 (Ø90 data) - Highlights fra dansk landbrug

Formålet er at præsentere forskellige analyser, der kan afdække, synliggøre og inspirere til:

1. Highlights for landbruget overordnet.
2. Forundersøgelse af den økonomiske robusthed i personlige ejede landbrugsvirksomheder.
3. Personligt ejede landbrugsvirksomheder, der kan have behov for ekstern finansiering til den grønne udvikling.
4. Landbrugsvirksomheder som umiddelbart selv har økonomisk fundament til investering i den grønne omstilling.

Ad. 1 Highlights for landbruget overordnet

Figur 1.1 Landbrugssegmenter – personligt ejet, I/S, små regnskaber og selskaber

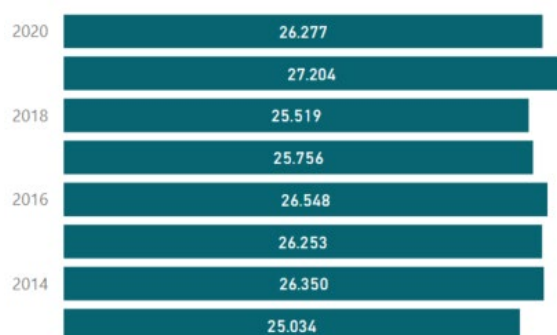

Figuren viser, hvordan virksomhederne fordeler sig på tre landbrugssegmenter:

1. Small business (85-90 % af dette segment svarer til det, der også betegnes "deltidssegmentet").
Landbrugsvirksomheder med nettoomsætning under 2 mio. kr. årligt.
2. Produktionslandbrug (svarer stort set til det segment, der også betegnes "familielandbrug").
Landbrugsvirksomheder med nettoomsætning mellem 2-5 mio. kr. årligt.
3. Virksomhedslandbrug.
Landbrugsvirksomheder med nettoomsætning fra 5-200 mio. kr. årligt.

Figur 1.2 Udviklingen af antal personligt ejede landbrug for alle landbrugssegmenter.

- Personligt ejede landbrug og små regnskaber

Opsamling fra analyser af ejerstruktur og landbrugssegmenter, figur 1 og 2:

- Over årene fra 2013 til 2020 er antallet af:
 - personligt ejede og I/S ejede landbrug ret stabilt til svagt stigende.
 - selskabsejede landbrug er mere end fordoblet.
- Over årene fra 2013 til 2020 er antallet og andelen af de personligt ejede landbrugssegmenter:
 - Small business – stabilt i antal / stabil til svagt faldende andel af landbrugsvirksomheder i alt.
 - Produktionslandbrug – markant faldende i antal og svagt faldende i andel af landbrugsvirksomheder i alt.
 - Virksomhedslandbrug – faldende i antal og faldende i andel af landbrugsvirksomheder i alt.

Figur 1.3 Udviklingen i de tre landbrugssegmenters andel af virksomheder i alt, andel af nettoomsætning i alt og andel af landbrugsomsætning i alt

DLBR – Landbrugssegmenter – status årsregnskaber 2020 - I alt 31.714 virksomheder i Ø90

	Nettoomsætningsgruppe kr. pr. år	Andel af antal virksomheder i alt	Andel af nettoomsætning i alt	Andel af landbrugsomsætning i alt
Small Business	0-2 mio. kr.	72,4%	19,0% ↓	8,2% ↓
Produktionslandbrug	2-5 mio. kr.	12,4% ↓	13,3% ↓	12,2% ↓
Virksomhedslandbrug	5-10 mio. kr.	7,5% ↓	17,1% ↓	19,6% ↓
	10-20 mio. kr.	5,0% ↑	22,6%	26,6% ↓
	Over 20 mio. kr.	2,6% ↑	28,0% ↑	33,4% ↑
I alt		100%	100%	100%

SEGES

Pilene viser bevægelsen fra 2019 til 2020 – rød pil viser, at andelen er faldet, mens grøn pil viser, at andelen er steget.

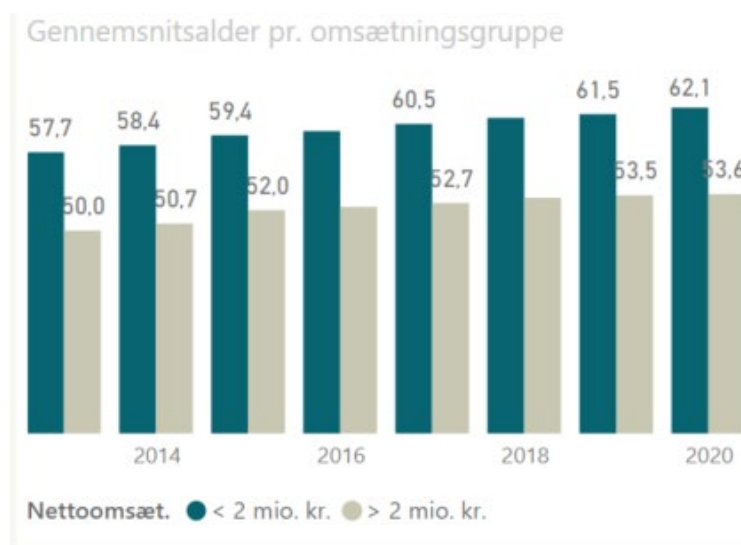
Opsamling fra figur 3:

- Målt på landbrugs samlede nettoomsætning – landbrugsomsætning plus anden omsætning som ikke stammer fra det primære landbrug:
 - Small business: andel på 19 % og faldende fra 2013-2020.
 - Produktionslandbrug: andel på 13,3 % og faldende fra 2013-2020.
 - Virksomhedslandbrug: andel på 67,7 % og stigende fra 2013-2020.

De helt store landbrugsvirksomheder øger deres nettoomsætning udenfor det primære landbrug, f.eks. på biogas, solceller og udlejningsejendomme.

- Målt på landbrugs samlede landbrugsomsætning:
 - Small business: andel på 8,2 % og faldende fra 2013-2020.
 - Produktionslandbrug: andel på 12,2 % og faldende fra 2013-2020.
 - Virksomhedslandbrug andel på 79,6 % og stigende fra 2013-2020.
 - Virksomhedslandbrug med nettoomsætning over 20 mio. kr. andel 33,4 % og stigende fra 2013-2020.
- Der sker en konsolidering af produktionen på færre og større landbrugsvirksomheder.

Figur 1.4 Gennemsnitsalder alle landbrug fra 2013-2020

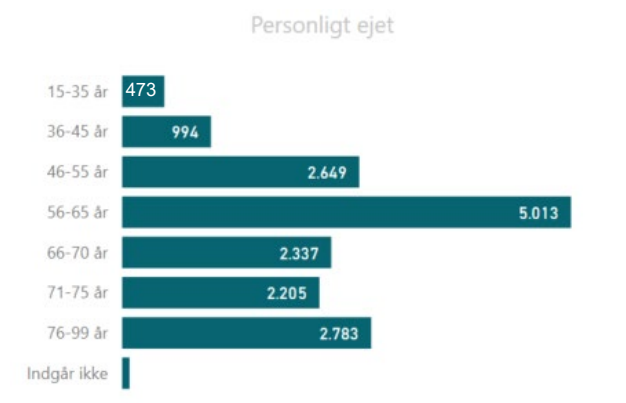
Figuren viser at gennemsnitsalderen for landbrugssegmentet small business i 2020 er knapt 9 år højere end for produktionslandbrug og virksomhedslandbrug.

- Fra tidligere undersøgelser ved vi, at en small business landmand ofte bliver boende på ejendommen frem til sygdom/død.
- Figur 1.5 viser, at der er mange small business ejere, der er over 66 år.
- Figur 1.6 og 1.7 viser, ejerne af produktionslandbrug og virksomhedslandbrug har meget større tendens til at afhænde deres virksomhed før de når 66 år.

Virksomheds- og produktionslandbrug har næsten samme gennemsnitsalder, dog med en tendens til at gennemsnitsalderen er lidt lavere for virksomhedslandbrug.

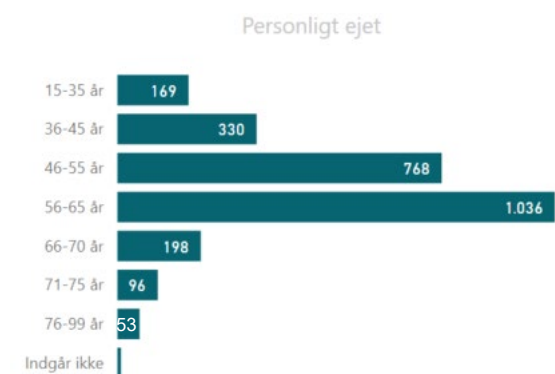
- Denne tendens har vi set fra tidligere analyser.

Figur 1.5 Alder på ejer i 2020 – small business alle ejerformer

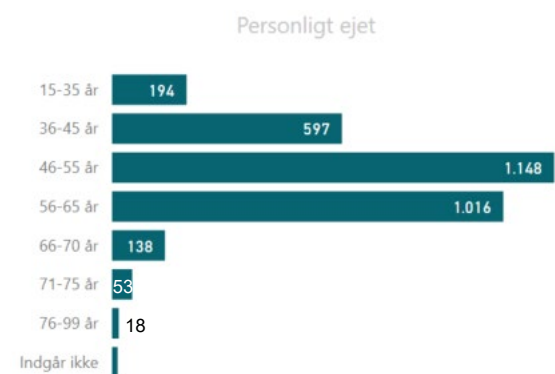
Figuren viser, at der er 7.325 small business landbrug, hvor ejer er over 66 år, svarende til en andel på ca. 45 %.

Figur 1.6 Alder på ejer i 2020 – Produktionslandbrug alle ejerformer

Figuren viser, at der er 347 produktionslandbrug, hvor ejer er over 66 år, svarende til en andel på ca. 13 %.

Figur 1.7 Alder på ejer – virksomhedslandbrug alle ejerformer

Figuren viser, at der er 207 virksomhedslandbrug, hvor ejer er over 66 år, svarende til en andel på ca. 7 %.

Ad. 2 Forundersøgelse af den økonomiske robusthed i personlige ejede landbrugsvirksomheder

Figur 2.1 Opdeling af kunder efter økonomisk robusthed – personligt ejede

		Overskudsgrad efter finansiering		
		Under 10 %	10 – 25 %	Over 25 %
Gældsprocent	0 – 60 %			
	60 – 80 %			
	80 – 100 %			
	Over 100 %			

Overskudsgrad efter finansiering:

Driftsoverskud (inkl. personlig indtjening) – tilskud + indtjening tilknyttet virksomhed + finansielle indtægter (pos) + finansielle omkostninger (negativt fortegn i regnskab)

(Nettoomsætning + nettoomsætning tilknyttet virksomhed + andre driftsindtægter – tilskud + personlig indtjening)

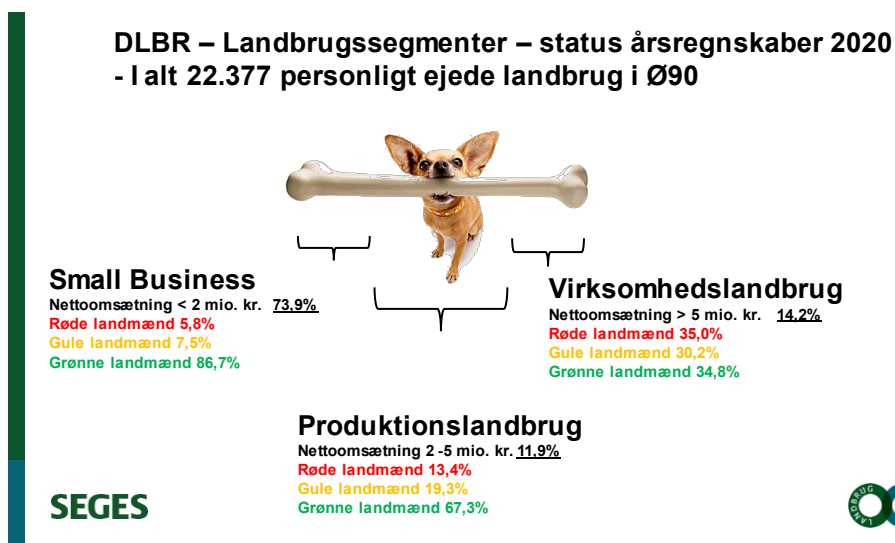
SEGES har benyttet figur 2.1 gennem flere år til hurtigt at få et indtryk af en virksomheds økonomiske robusthed, målt på gældsprocent og overskudsgrad efter finansiering.

De grønne felter indikerer landbrugsvirksomheder, der er karakteriseret ved en gældsprocent under 80 % og en overskudsgrad efter finansiering på over 10 %.

Landbrugsvirksomheder med en gældsprocent over 100 % og en overskudsgrad efter finansiering under 10 % er meget hårdt ramt økonomisk.

Vi forventer i 2022 at kunne bruge SEGES BusinessRate-værktøjet til, at få dybere og mere nuanceret viden om den økonomiske robusthed i landbruget, de enkelte produktionsgrene og det enkelte landbrug.

Figur 2.2 Analyse af landbrugssegmenter, personligt ejet og opdelt efter økonomisk robusthed

Figuren viser, at den økonomiske robusthed målt på gældsprocent og overskudsgrad efter finansiering er meget forskellig for de 3 landbrugssegmenter.

- **Small business**
Kun 5,8 % er røde, mens 83,0 % er grønne, især fordi ejerne i dette landbrugssegment har indtægt fra job udenfor landbruget og/eller en SMV-virksomhed udenfor landbruget, men også fordi landbrugsvirksomheden oftest er velkonsolideret.
Fordelingen på rød, gul og grøn er ret stabil over årene (den grønne andel varierer fra 86,4 % i 2013 til 86,7 % i 2020), men dog påvirket lidt af prisudsving på de producerede landbrugsprodukter.
- **Produktionslandbrug**
Der er 21,7 % af produktionslandbrugene, der er røde, mens 50,6 % er grønne.
De grønne produktionslandbrug er både velkonsoliderede og -trimmede i forhold til driften, og kører ofte i "flad drift" over årene, mens enkelte vækster sig ind i landbrugssegmentet Virksomhedslandbrug.
Fordelingen på rød, gul og grøn varierer en del over årene (den grønne andel varierer fra 54,6 % i 2013 til 67,3 % i 2020), påvirket en del af prisudsving på de producerede landbrugsprodukter.
- **Virksomhedslandbrug**
Der er 35,0 % af virksomhedslandbrug der er røde, mens 34,8 % er grønne.
De grønne virksomhedslandbrug, ved vi fra andre analyser, er karakteriseret ved stærk virksomhedsledelse.
Fordelingen på rød, gul og grøn varierer meget over årene (den grønne andel varierer fra 25,9 % i 2013, over 40,1 % i 2019 til 34,8 % i 2020), påvirket meget af prisudsving på de producerede landbrugsprodukter fordi de har en stor produktion.
- **Alle tre landbrugssegmenter**
Andelen af "røde landbrug" udvikler sig for de tre segmenter samlet fra 2018: 11 %, 2019: 11 % til 2020: 16 %.
Andelen af "grønne landbrug" udvikler sig for de tre segmenter samlet fra 2018: 70 %, 2019: 78 % til 2020: 77 %.
- **Produktions- og virksomhedslandbrug**
Andelen af "røde landbrug" udvikler sig for de to segmenter samlet fra 2018: 25 %, 2019: 25 % og 2020: 40 %.
Andelen af "grønne landbrug" udvikler sig for de to segmenter samlet fra 2018: 34 %, 2019: 51 % og 2020: 50 %.

Figur 2.3 Rød, gul og grøn analyse for alle personligt ejede landbrugssegmenter opdelt på alder og produktionsgren

Figuren viser, at det relativt er yngre ejere under 45 år, der er røde – de er nystartede, investerer ofte i vækst og mangler ofte penge til konsolidering.

Figuren viser, at det er den animalske produktion, der er relativt mest "rød", hvorimod planteproduktionen er relativt mest "grøn", primært pga. den høje andel af small business landbrug på planteavl.

Figur 2.4 Rød, gul og grøn analyse for personligt ejede *small business* landbrug opdelt på alder og produktionsgren

Figuren viser, at det relativt er yngre ejere under 45 år, der er røde – de er nystartede, investerer ofte i vækst og mangler ofte penge til konsolidering.

Figuren viser, at det er den animalske produktion, der er relativt mest "rød", hvorimod planteproduktionen er relativt mest "grøn".

Figur 2.5 Rød, gul og grøn analyse for personligt ejede **produktionslandbrug** opdelt på alder og produktionsgren

Figuren viser, at der er relativt yngre ejere under 45, men også de 46-55-årige, der er røde.

Figuren viser, at det er den animalske produktion, der er relativt mest "rød", hvorimod planteproduktionen er relativt mest "grøn".

Figur 2.6 Rød, gul og grøn analyse for personligt ejede **virksomhedslandbrug** opdelt på alder og produktionsgren

Figuren viser, at andelen af "røde" landbrugsvirksomheder er relativt høj for ejere under 45 år, men også for ejere op til 56-65 år.

Figuren viser, at det er den animalske produktion, der er relativt mest "rød", hvorimod planteproduktionen er relativt mest "grøn".

Figur 2.7 Rød, gul og grøn analyse for personligt ejede virksomhedslandbrug opdelt på årlig nettoomsætning over 20 mill. kr. alder og produktionsgren

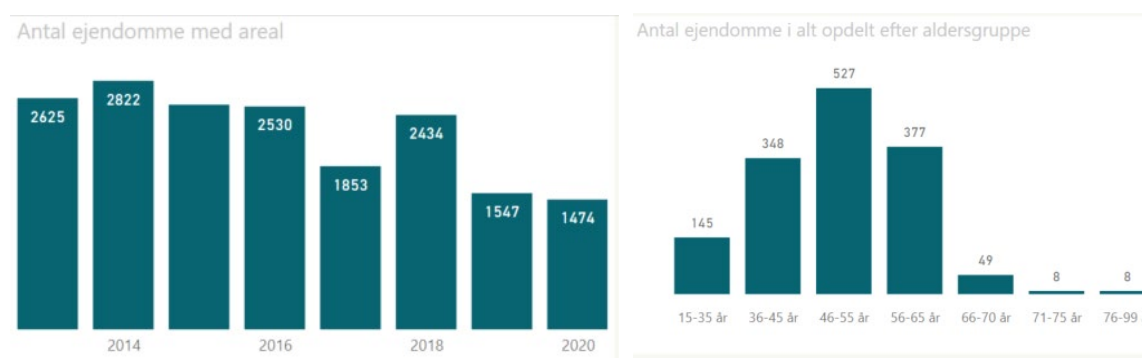

Figuren viser, at andelen af "røde" landbrugsvirksomheder er relativ høj for ejere i stort set alle aldersgrupper.

Figuren viser, at det er den animalske produktion, der er relativt mest "rød", hvorimod planteproduktionen er relativt mest "grøn" over tid.

Ad. 3 Personligt ejede landbrugsvirksomheder, der kan have behov for ekstern finansiering til den grønne udvikling

Figur 3.1 Personligt ejede "røde" landbrugsvirksomheder, årlig nettoomsætning >2 mio. kr.

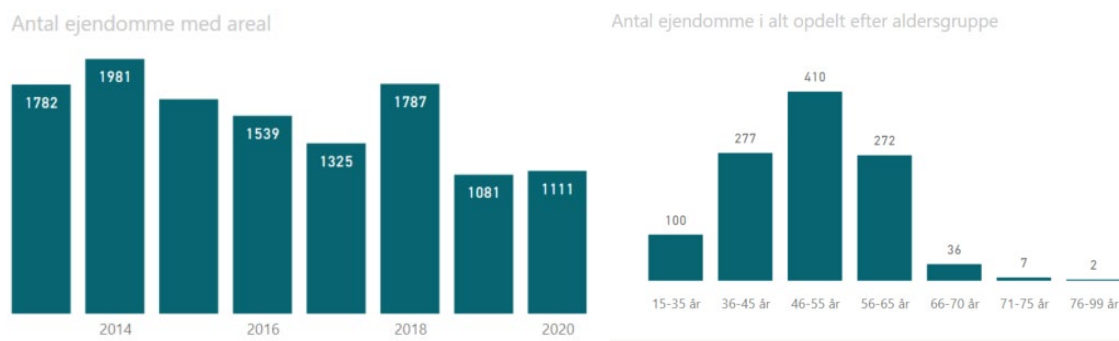

Figuren viser antallet af røde landbrugsejendomme med en årlig nettoomsætning over 2 mio. kr. fordelt på hhv. "ejendomme med areal" og aldersfordeling.

- Der er 593 landbrugsvirksomheder, hvor ejerleder er under 46 år. For dette segment vil det være relevant at få analyseret, hvordan deres økonomiske situation, set ud fra økonomisk performance (se eksempel i figur 3.4a om afkastningsgrad) og soliditet (se eksempel i figur 3.4b). Valget vil stå mellem en turnaround i samarbejde med en finansiell samarbejdspartner eller en exit-strategi.

- Der er 442 landbrugsvirksomheder med en ejerleder over 56 år, hvor fokus er salgsmodning via samarbejde med finansiell samarbejdspartner eller exit-strategi.

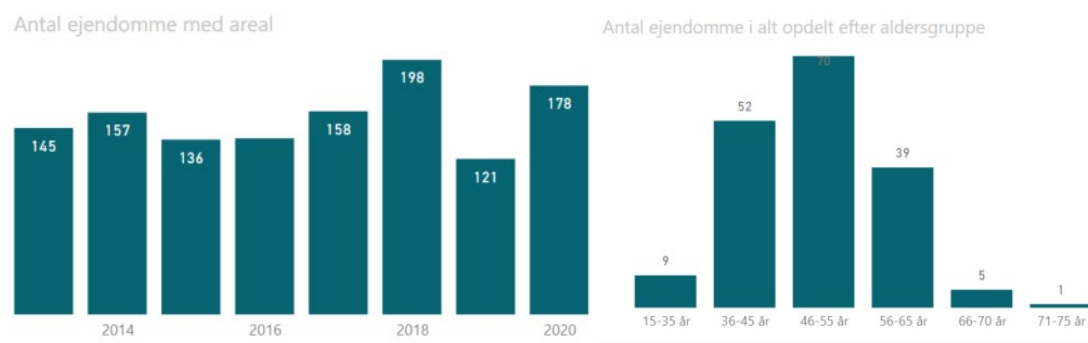
Figur 3.2 Personligt ejede "røde" landbrugsvirksomheder, årlig nettoomsætning >5 mio. kr.

Figuren viser antallet af røde landbrugsejendomme med en årlig nettoomsætning over 5 mio. kr. fordelt på hhv. "ejendomme med areal" og aldersfordeling.

- Der er 377 landbrugsvirksomheder, hvor ejerleder er under 46 år. For dette segment vil det være relevant at få analyseret deres økonomiske situation set ud fra økonomisk performance (se eksempel i figur 3.4a om afkastningsgrad) og soliditet (se eksempel i figur 3.4b). Valget vil stå mellem en turnaround i samarbejde med en finansiell samarbejdspartner eller en exit-strategi.
- Der er 317 landbrugsvirksomheder med en ejerleder over 56 år, hvor fokus er salgsmodning via samarbejde med finansiell samarbejdspartner eller exit-strategi.

Figur 3.3 Personligt ejede "røde" landbrugsvirksomheder, årlig nettoomsætning >20 mio. kr.

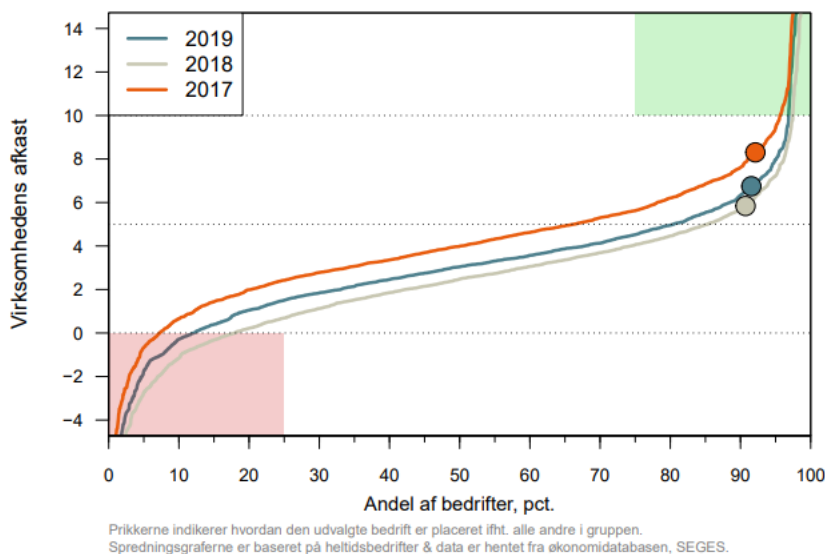

Figuren viser antallet af røde landbrugsejendomme med en årlig nettoomsætning over 20 mio. kr. fordelt på hhv. "ejendomme med areal" og aldersfordeling.

- Der er 61 landbrugsvirksomheder, hvor ejerleder er under 46 år. For dette segment vil det være relevant at få analyseret deres økonomiske situation set ud fra økonomisk performance (se eksempel i figur 3.4a om afkastningsgrad) og soliditet (se eksempel i figur 3.4b). Valget vil stå mellem en turnaround i samarbejde med en finansiell samarbejdspartner eller en exit-strategi.
- Der er 45 landbrugsvirksomheder med en ejerleder over 56 år, hvor fokus er salgsmodning via samarbejde med finansiell samarbejdspartner eller exit-strategi.

Figur 3.4a Analyse af virksomhedens afkastningsgrad – mælkeproducent

Figur 2: Spredningen over alle mælkeproducenternes afkast de seneste 3 år.

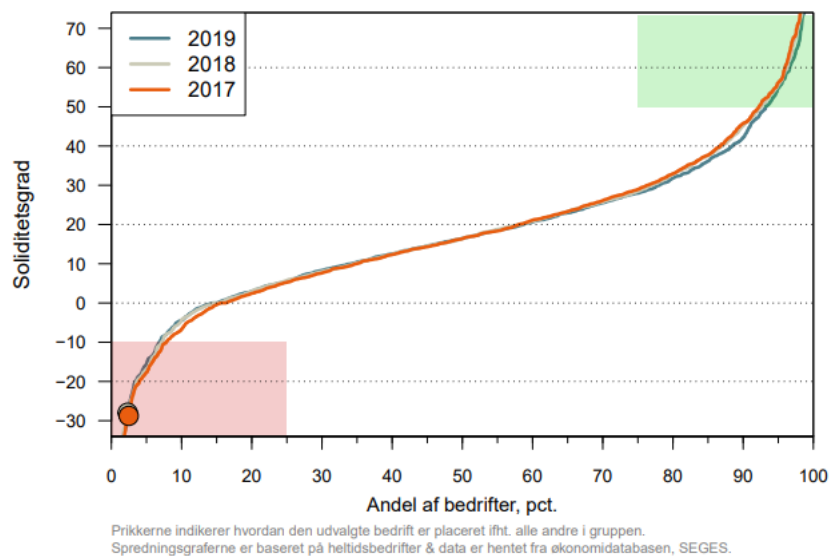

Figuren viser afkastningsgraden for en mælkeproducent for årene 2017 (orange prik), 2018 (grå prik) og 2019 (blå prik). De tre prikker er sat ind i en spredningsgraf for alle mælkeproducenter i Ø90 for de tre år. Forskellen i højde mellem spredningsgraferne er primært prisen på mælk, dvs. at det er muligt at benchmarke alle mælkeproducenter op på, hvordan de udnytter og performer på deres produktion.

Mælkeproducenten i dette eksempel tilhører de bedste 10 % af mælkeproducenterne målt på afkastningsgrad. Spredningsgrafen viser også årets gennemsnitlige afkastningsgrad – 50 % af alle bedrifter, 2-4 %.

Figur 3.4b Analyse af virksomhedens soliditetsgrad – mælkeproducent – samme som ovenfor

Figur 10: Spredningen over alle mælkeproducenternes soliditetsgrad de seneste 3 år.

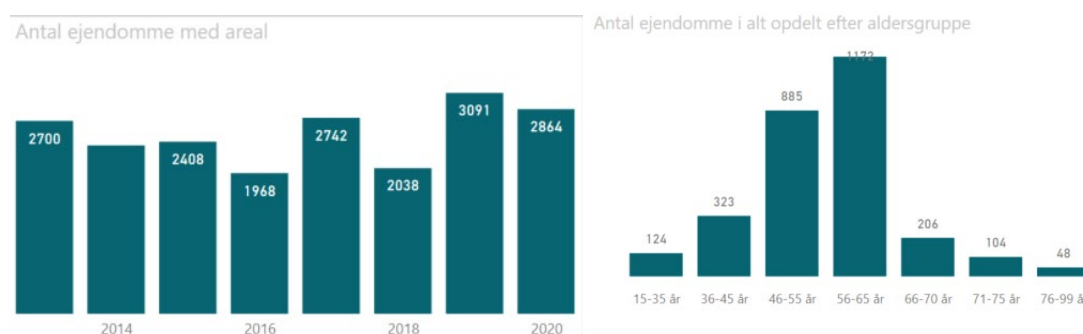
Figuren viser hvordan samme mælkeproducent, målt på soliditetsgrad er placeret i forhold til alle andre mælkeproducenter i Ø90. Her tilhører han de dårligste 3 % af mælkeproducenterne.

Spredningsgrafen viser også årets gennemsnitlige soliditetsgrad – 50 % af alle bedrifter, en soliditetsgrad på ca. 17 %.

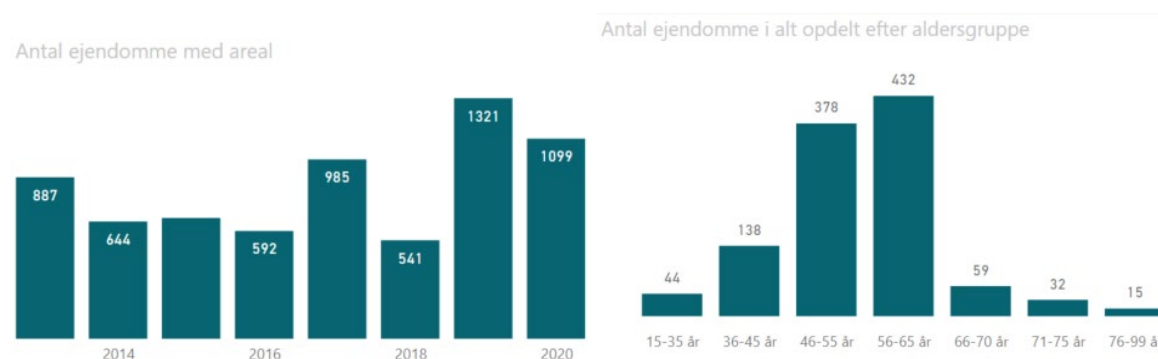
Denne ejerleder kan have behov for at etablere et samarbejde med en finansiell samarbejdspartner, der vil bidrage med finansiering via ansvarlig og langsigtet egenkapital.

Ad. 4 Landbrugsvirksomheder som umiddelbart selv har økonomisk fundament til investering i den grønne omstilling og evt. konsolidering via opkøb af andre landbrug

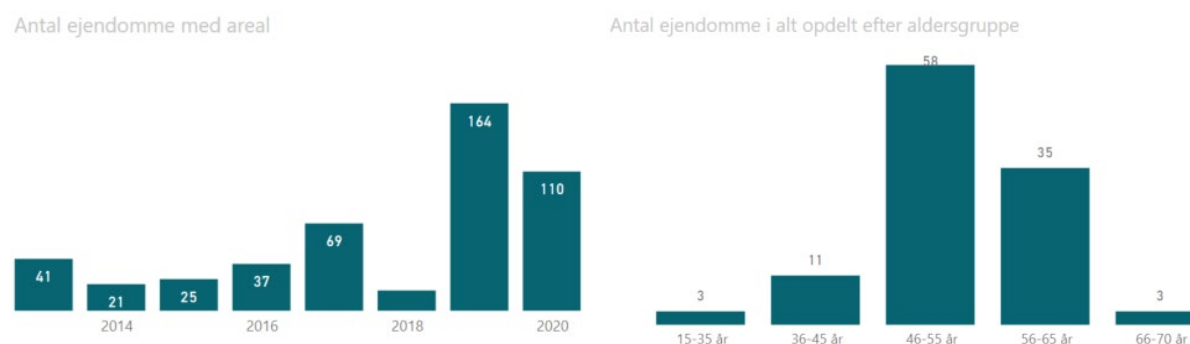
Figur 4.1 Personligt ejede "grønne" landbrugsvirksomheder, årlig nettoomsætning >2 mio. kr.

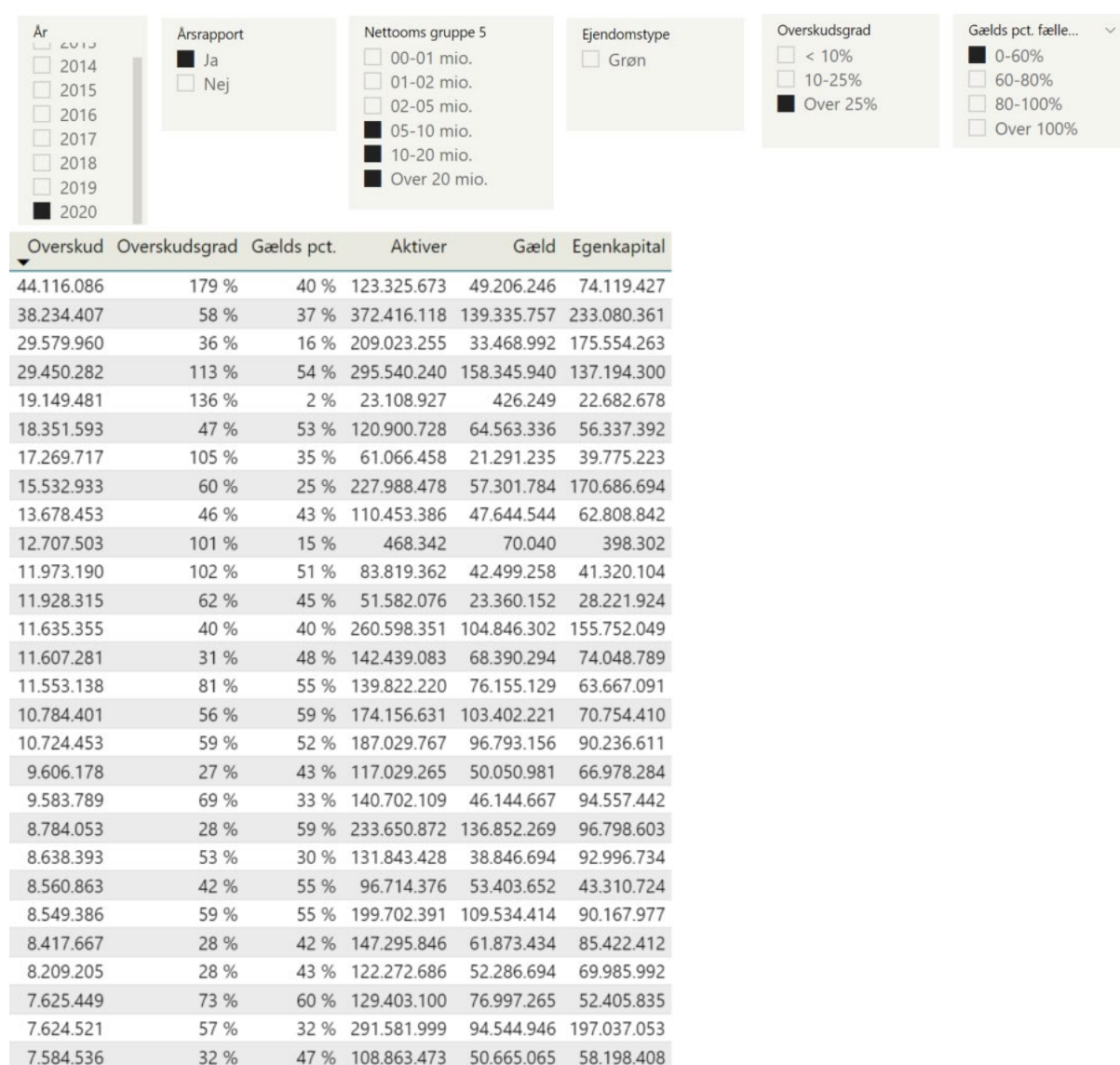
Figur 4.2 Personligt ejede "grønne" landbrugsvirksomheder, årlig nettoomsætning >5 mio. kr.

Figur 4.3 Personligt ejede "grønne" landbrugsvirksomheder, årlig nettoomsætning >20 mio. kr.

Figur 4.4 Udvælgelse af personligt ejede landbrugsvirksomheder

Figuren viser eksempler på et udtræk af "grønne landbrug" med en årlig nettoomsætning over 5 mio. kr., overskudsgrad over 25 % og gældsprocent under 60 %.

Dette udtræk viser potentialet for at "landbruget investerer i landbruget", som er en af vore potentielle muligheder for at få penge til den bæredygtige udvikling i landbruget via business angels, kapitalfonde og/eller crowdfunding.

Konklusion

Denne forundersøgelse bidrager til et overordnet overblik og en indsigt i de faktorer der påvirker landmandens og landbrugets behov for bæredygtig finansiering.

Forundersøgelsen har præsenteret landbrug med relativt store økonomiske udfordringer – betegnet som "røde landbrug", udpeget ud fra høj gældsprocent og lav overskudsgrad efter finansiering - som ikke umiddelbart har økonomisk mulighed for at investere eller har svært ved at opnå finansiering til klimareducerende tiltag og bæredygtig udvikling.

Forundersøgelsen har også synliggjort nødvendigheden af at gå dybere med en mindre del af disse økonomisk trængte landbrug, der enten er købt for dyrt og/eller på et forkert tidspunkt, men som top-performer på driften målt på virksomhedens afkastningsgrad, har behov for både finansiering til en bæredygtig udvikling og en finansiering med "tålmodig egenkapital", der kan sikre soliditeten.

Det vurderes at nogle af disse landbrug kan have mulighed for at tiltrække finansiering, f.eks. via business angles, kapitalfonde og crowdfunding.

Forundersøgelsen har endvidere bidraget med et billede af de "grønne landbrug" og deres karakteristika, herunder at de kan være en af nøglerne til konsolidering af landbruget ved opkøb og/eller investering i andre landbrug, der har behov for klog, ansvarlig og langsigtet egenkapitalfinansiering fra f.eks. en business angles, der ved, hvad det vil sige at drive et økonomisk robust landbrug.

Referencer

- [1] [AxelFuture, Erhvervslivets Tænketaank 1; Cheføkonom Jens Hjarsbech 2; Research assistant Benedikte Østergaard] [September 2021]: [Effekten på landbrugets driftsresultat af en CO2-reduktion på 5 mio. tons]

SEGES - Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.